

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Small Business and Retail Management SBRM van de Saxion Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: Saxion Hogeschool
27 augustus 2013	Naam opleiding	: hbo-bachelor Small Business and Retail Management (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 2 april 2012
Definitief besluit	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
accreditatie hbo-bachelor	Extra	: associate degree-programma Small Business and Retail Management, Enschede sinds 2007, Deventer nog geen instroom
Small Business and Retail Management SBRM van de Saxion Hogeschool (000424)	Locaties opleiding	: Enschede en Deventer
uw kenmerk	Datum goedkeuren	
2012001535(0608) pie	panel	: 27 september 2011
ons kenmerk	Datum locatiebezoeken	: 9 november 2011 te Enschede en 10 november 2011 te Deventer, 7 maart 2013
NVAO/20132692/ND	Datum visitatierapport	: 27 maart 2012
bijlagen	Datum aanvullende	
3	Beoordeling	: 5 april 2013
	Datum aanvullende beoordeling met aangepaste samenvatting	: 18 juni 2013
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 28 juni 2012

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij e-mail van 10 augustus 2012 de instelling aanvullende informatie gevraagd over de kwantitatieve gegevens. Bij e-mail van 14 september 2012 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen. In die e-mail is tevens aangegeven dat geen accreditatie meer wordt aangevraagd voor de duale variant.

De NVAO had nog een aantal inhoudelijke vragen die op 1 november 2012 in een overleg met het panel aan de orde zijn gesteld. In vervolg daarop heeft het panel een aanvullende beoordeling uitgevoerd. Deze werd uitgevoerd door het oorspronkelijk panel aangevuld met een expert met expliciete kennis van en ervaring met de Retail en het gebruikte onderwijsconcept. De aanvullende beoordeling heeft de NVAO ontvangen op 5 april 2013.. De aangepaste samenvatting heeft de NVAO op 18 juni 2013 ontvangen.

Inlichtingen

Lineke van Bruggen
+31 (0)70 312 23 24
l.vanbruggen@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs [hbo-bachelor]: uitwerking voor Associate-degreeprogramma's tijdens de pilotfase, 11 februari 2008

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport, de aanvullende informatie en de aanvullende beoordeling deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

1. Beoogde eindkwalificaties: voldoende

De opleiding sluit met haar competentieprofiel aan bij het landelijk vastgesteld beroepsprofiel. In haar profiel maakt de opleiding een keuze voor de rollen 'managen' en 'ondernemen' en geeft zij de kennisgebieden aan waar een afgestudeerde SB&RM-er kennis van moet hebben. De opleiding richt zich op allround ondernemerschap en ondernemend managerschap in een breed scala van werkomgevingen. De afgestudeerden zijn breed opgeleide generalisten die kunnen functioneren als interne ondernemers binnen bedrijven én als zelfstandig ondernemers. Afgestudeerden kunnen de economische, bedrijfsmatige, juridische, personele en organisatorische aspecten van het ondernemen in hun samenhang overzien.

Het panel is van oordeel dat de twaalf opleidingscompetenties die de opleiding hanteert, overeenstemmen met de kennis en vaardigheden die een zelfstandig ondernemer of ondernemend manager in het werkveld nodig heeft. Internationalisering en toegepast onderzoek zijn impliciet verwerkt in een aantal competenties, maar het expliciteren en vastleggen van deze thema's in de doelstellingen verdient nog aandacht.

De competenties zijn op een inzichtelijke wijze geijkt aan de Dublin Descriptoren en de domeincompetenties. Hiermee laat de opleiding zien dat de eindkwalificaties qua niveau en/of oriëntatie passen binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk.

Voor het Ad-programma heeft de opleiding de bachelorcompetenties als uitgangspunt genomen. De opleiding heeft de bij de competenties horende gedragsindicatoren aangepast aan het beoogde niveau van het Ad-programma en heeft op een heldere manier het niveauverschil tussen de bacheloropleiding en het Ad-programma weergegeven.

Het werkveld, dat een structurele rol binnen de opleiding speelt, heeft de eindkwalificaties gevalideerd. De werkveldadviescommissie van de opleiding vindt de doelstellingen goed aansluiten op wat het beroepenveld van een SB&RM-er vergt. De opleiding heeft daarnaast regelmatig contact met de andere opleiders in het landelijk overleg over de opleidingscompetenties. De opleiding zorgt er zodoende voor dat de eindkwalificaties actueel zijn en blijven en doet daarmee wat nodig is.

De opleiding is competentiegericht en onderscheidt zich met een eigen onderwijsconcept, dat zorgvuldig is uitgewerkt tot en met de begeleiding aan toe. In 2011 trof het panel een opleiding aan die volledig *assessment driven* was, waarin er vanaf jaar één een hoge mate van zelfstandigheid van de student werd verwacht en waarin de student zeer veel keuzevrijheid had bij het vormgeven van de studieloopbaan. Een van de belangrijkste veranderingen t.o.v. de situatie in november 2011 is, dat de opleiding vanaf studiejaar 2012-2013 met een nieuw curriculum is begonnen waarin de hoge mate van keuzevrijheid van de student iets aan banden is gelegd. De opleiding biedt nu op beide locaties hetzelfde curriculum aan. In dit curriculum is er meer aandacht voor (theoretische) verdieping én heeft ook het onderdeel Retail Management een stevigere positie gekregen. Een gelijkwaardige kennisontwikkeling bij alle studenten in het nieuwe programma is geborgd door te gaan werken met vastomlijnde leerwegen op beide locaties, ondersteund door verplichte literatuur en materiaal aangeboden via de elektronische leeromgeving Blackboard. Het panel is zeer positief over het invoegen van de leerweg Financieel Management. Een aandachtspunt van het panel in 2011 bij enkele eindwerkstukken was namelijk de financiële onderbouwing. In de genoemde leerweg worden studenten adequaat getraind in de financiële aspecten, behorende bij plannen. Studenten hebben nog steeds de mogelijkheid om zich te profileren, maar deze profilering vindt met name in de laatste twee jaar van de studie plaats. Het panel is positief over het nieuwe programma waarin overigens nog steeds ondernemend gedrag van studenten wordt gestimuleerd.

Dit gebeurt onder andere, doordat de opleiding een leeromgeving gecreëerd heeft die qua beleving voor studenten overeenkomt met de dagelijkse werkomgeving van een ondernemer. Studentonderneming Multus en het Adoptiebedrijf zijn aansprekende, innovatieve vormen van onderwijs waarin de koppeling wordt gemaakt tussen onderwijs en arbeidsmarkt, hetgeen vertegenwoordigers van het werkveld beamen. Beide onderwijsinstrumenten worden nu, in tegenstelling tot in 2011, ingezet op zowel de locatie Enschede als de locatie Deventer. Het panel is hierover zeer positief gestemd, omdat op deze manier "the best of both worlds" wordt gecombineerd. Bij deeltijdstudenten geldt dat de dagelijkse praktijk van de student als leerwerkplek fungeert. De opleiding controleert het niveau en de inhoud van de werkzaamheden op de werkplek en borgt expliciet de competentie-ontwikkeling van de deeltijdstudent.

Waar de opleiding er goed in slaagt om onderwijs en werkveld met elkaar te verbinden, kan zij nog een slag maken in het verbinden van onderwijs en onderzoek. Het panel heeft geconstateerd, dat praktijkgericht onderzoek een belangrijk onderdeel uitmaakt van het opleidingsprogramma. Het panel raadt aan om het lectoraat een expliciete en structurele rol te geven bij het verder ontwikkelen van dit type onderwijs.

De opleiding beschikt over voldoende internationale gerichtheid en biedt studenten – via projecten en specifieke leereenheden – in voldoende mate de mogelijkheid om internationale competenties te ontwikkelen. Niettemin verdient ook de verdere ontwikkeling van internationalisering aandacht. De opleiding heeft deze punten zelf al in het vizier. Zij heeft plannen voor verbetering liggen en is al concreet bezig met het doorvoeren van veranderingen.

Het panel constateert dat er binnen de opleiding een duidelijk samenhangende leeromgeving aanwezig is. Daarvoor zorgen de vakinhoudelijk bekwame docenten, die studenten de voor deze bacheloropleiding vereiste kennis en vaardigheden bijbrengen.

Pagina 4 van 9 De docenten beschikken over goede vakinhoudelijke kennis en hebben met elkaar relevante contacten in het werkveld. De opleiding dient alert te zijn op de hoge werkdruk bij docenten en zou wellicht de inzet van docenten verder onder de loep kunnen nemen. De voorzieningen die nodig zijn voor het kunnen volgen c.q. aanbieden van het programma, zijn beschikbaar.

3. Toetsing en beoordeling: voldoende

In 2011 constateerde het panel dat de toetsing van de competenties leerwegaafhankelijk en leerwegafhankelijk geschiedde. De leerwegaafhankelijke toetsen (LOT) zijn toetsen die elke student moet doorlopen om de eigen competentieontwikkeling aan te tonen. Leerwegafhankelijke toetsen (LAT) zijn toetsen die afhankelijk van de gevolgde leerweg kunnen worden ingezet; de toetsvormen zijn gestandaardiseerd, de inhoud is afhankelijk van de individuele leerweg van de student. Alhoewel de achterliggende gedachte nog steeds intact is, heeft de opleiding deze terminologie losgelaten. Het panel heeft geconstateerd dat er anno 2013 veel meer uniformiteit is aangebracht in de toetsing. De opleiding heeft een aantal leerwegen ontwikkeld die elke student moet volgen. Inzake de toetsing geldt dat alle studenten dan ook dezelfde toetsing moeten doorlopen. Het panel heeft geconcludeerd dat het systeem van toetsen en beoordeling nog steeds aansluit op het didactisch model dat de opleiding hanteert. Verder is het panel van oordeel dat de gehanteerde beoordelingstypen (toetsvormen) goed doordacht zijn en inhoudelijk van hbo-niveau. De beoordelingen gebeuren op een adequate manier. Het panel is erg positief gestemd over de voorbeelden van de scheiding tussen instructie, begeleiding en beoordeling. Het geheel van toetsen en assessments stelt opleiders en studenten in staat adequaat te meten en te weten of er voldoende ontwikkeling en voortgang plaats vindt en of de beoogde competentieniveaus zijn bereikt.

Het panel heeft in november 2011 een aantal afstudeerwerkstukken van voltijd-, deeltijd- en Ad-studenten beoordeeld en kwam tot de slotsom dat het niveau van deze werkstukken, op twee na, voldoende is. Wel merkte het panel op dat de methodologische aanpak en de theoretische onderbouwing in de scripties op het gebied van financieel management versterkt kunnen worden.

Het panel heeft in maart 2013 in opdracht van de NVAO een aanvullende beoordeling uitgevoerd van de meest recente scripties. Het panel heeft alle beschikbare scripties opgevraagd uit de meest recente afstudeerronde. Alle zes eindwerken waren beoordeeld met een zes door de opleiding. Het panel was het eens met deze beoordeling. Met andere woorden: de eindwerken voldeden aan het niveau, passend bij hetzij een hbo-bachelor, hetzij een Associate degree.

Het panel is positief over het feit dat zowel de afstudeerprocedure als de rol van de examencommissie verder aangescherpt zijn om de kwaliteit van het eindniveau beter te borgen. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de afstudeercommissie die kwaliteit voor de start van het afstudeertraject borgt. Daarnaast zet de opleiding twee onafhankelijke examinatoren in die aan het eind van het afstudeertraject de kwaliteit bewaken. De rol van de examencommissie als "wakend oog" van het eindniveau begint steeds meer vorm te krijgen.

Het panel heeft als aandachtspunt gesignaleerd dat de opleiding haar eigen richtlijnen en procedures beter moet handhaven en wel op het punt van het consistent invullen van de beoordelingsformulieren.

Pagina 5 van 9 Dit om de totstandkoming van de eindbeoordeling inzichtelijk te maken voor een ieder. De opleiding is zich terdege bewust van het door het panel geformuleerde aandachtspunt. De examencommissie bleek al bezig te zijn met controles op dit punt.

Algemene conclusie: voldoende

Het panel beoordeelt op basis van bovenstaande dat de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Small Business en Retail Management van Saxion als voldoende.

Het panel heeft geconstateerd dat er sinds het laatste accreditatiebezoek ontzettend hard gewerkt is door de opleiding en dat er beduidende vooruitgang is geboekt. Er heeft een snelle, ingrijpende organisatieverandering plaatsgevonden die onder meer heeft geleid tot het structureel omgooien van het opleidingsprogramma. Het panel heeft geconstateerd dat de in november 2011 beoogde activiteiten inderdaad zijn uitgevoerd en is onder de indruk van het elan waarmee de opleiding orde op zaken heeft gesteld. Daarmee is het vertrouwen dat het panel toentertijd had uitgesproken, terecht geweest.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel om meer aandacht te besteden aan de kennisontwikkeling van de studenten, het verplicht stellen van een aantal onderdelen in het programma en verplichte literatuur op bepaalde onderdelen. Ook onderschrijft de NVAO de aanbevelingen van het panel om het methoden- en technieken onderwijs een prominentere plek te geven in het curriculum en het lectoraal een meer expliciete en structurele rol te geven bij het verder ontwikkelen van het onderwijs. Tevens onderschrijft de NVAO de aanbeveling van het panel om de eigen richtlijnen en procedures beter te handhaven, met name het punt van het consistent invullen van de beoordelingsformulieren.

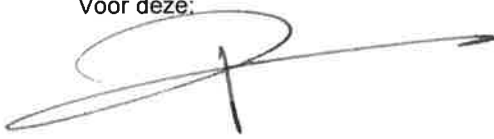
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Saxion Hogeschool te Enschede in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 22 juli 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Small Business and Retail Management SBRM (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Enschede, Deventer en het associate degree-programma Small Business and Retail Management) van de Saxion Hogeschool te Enschede. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 september 2013 en is van kracht tot en met 31 augustus 2019.

Den Haag, 27 augustus 2013

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line and a vertical stroke.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>Voltijd / deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	per 1-9-2012 is de docent-studentratio 1:25 voor de propedeusecohorten en 1: 29 voor de postpropedeusecohorten
Kwalificatie docenten	Totaal 37 docenten Masteropleiding: Enschede 48%, Deventer 60% (streven is 70% masteropleiding) zeven docenten met een hbo-achtergrond zijn gestart met bijscholing op masterniveau. Ook is in 2010 één docent gestart met een promotietraject en zat een andere docent ten tijde van de audit in de voorbereidingsfase van een promotieaanvraag. Docenten hebben grote aanstellingen (0,8 – 1,0 fte). Dit betekent dat er minder docenten zijn die naast hun onderwijsbaan in de beroepspraktijk werkzaam zijn. Opleiding biedt de mogelijkheid tot het volgen van docentstages.
Studielast	Studenten studeren rond de 25 uur per week
Contacturen	In de propedeuse geldt dat er gemiddeld 10 verroosterde contacturen (lessen) worden aangeboden, en daarnaast gemiddeld 16 contacturen onder begeleiding van tutoren en studieloopbaanbegeleiders. Deze uren worden niet separaat verroosterd. De overige uren worden verkaveld over buitenschoolse activiteiten en zelfstudie. In de postpropedeuse geldt dat er gemiddeld 20 verroosterde contacturen (lessen) worden aangeboden al kan deelname per student verschillen. De student kan deels zijn eigen studierooster en –tempo bepalen. In deze 20 lessen kunnen tweede-, derde- en vierdejaars instromen.
Rendement	Alleen rendementen na 5 jaar en propedeuserendementen zijn gegeven. Van degenen die na 1 jaar nog aanwezig is op de opleiding studeert in Enschede rond de 70% na 5 jaar af. Niet aangegeven is hoeveel studenten er na 1 jaar nog zijn van de oorspronkelijke instroom. Uit nagekomen informatie van 14/9/2012 blijkt dat uitval percentage na 1 jaar tegen de 40% zit.

- R.J.M. van den Hoorn MBA, (voorzitter) directeur Hobéon;
- drs. I.A. Matser, (lid) lector Familiebedrijven bij het kenniscentrum Ondernemerschap van Christelijke Hogeschool Windesheim, onderzoeker bij het lectoraat Financieel-economische advisering bij Innovaties van Hogeschool Utrecht en directeur bij het Centrum van het Familiebedrijf;
- S.P. van der Kolk, (lid) zelfstandig organisatieadviseur voor het MKB onder de licentie van Claassen, Moolenbeek & Partners, bedrijfskundig en bancair advies in Ede;
- A. Aftab, (student-lid) derdejaars student Small Business and Retail Management aan Hogeschool HvA Windesheim Flevoland.

In maart 2013 aangevuld met:

- F.J. Fokke, 19 jaar ervaring in diverse functies en op verschillende afdelingen bij Schuitema, nu een eigen adviesbureau voor franchisers en zelfstandig ondernemers in de retailbranche.
- M.P. Struik MA, programmaleider Master Learning & Innovation bij Stenden Hogeschool en consultant onderwijsinnovatie. Hij heeft zich in 2005-2006 beziggehouden met de herijking van het competentieprofiel van SBRM.